

Типологія країн світу за рівнем соціально - економічного розвитку

Написав Administrator

Середа, 14 грудня 2016 10:26

Автори - Бобровський М. В., Завгородня Софія, учениця 11-В класу

Типологія країн світу за рівнем соціально - економічного розвитку

Написав Administrator

Середа, 14 грудня 2016 10:26

Типологія країн світу за рівнем соціально - економічного розвитку

Написав Administrator

Середа, 14 грудня 2016 10:26

ТИПОЛОГІЯ КРАЇН ЗА РІВНЕМ СОЦІАЛЬНО – ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

ВСТУП

Актуальність обраної теми. Типологія і розподіл будь якої множини дає можливість об'єктивної характеристики як множини в цілому, так і окремих її елементів або підмножин. Щодо типології країн світу, то варіантів її існує досить багато, укладених різними дослідниками. Але у всіх варіантах типології присутня суб'єктивна складова або існуючі стереотипи, які заважають об'єктивній характеристиці. Запропонована типологія побудована виключно на кількісних економічних показниках, тому є об'єктивною. Дана типологія побудована виключно на економічних показниках – індексу людського розвитку, сумарного ВВП та експортного потенціалу країни.

Мета дослідження. Розробити типологію країн на основі об'єктивних характеристик.

Об'єкт дослідження. Країни та їх економічні показники.

Використані методи дослідження. Статистичний, порівняльного аналізу.

Новизна отриманих результатів. Дана класифікація країн побудована виключно на об'єктивних показниках і характеризує рівень соціально – економічного розвитку держави.

Практичне використання. Отримані результати можуть бути застосовані для характеристики соціально – економічного рівня розвитку країн, для порівняльного аналізу, вивчення політичної карти світу та міжнародної економіки.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТИПОЛОГІЇ КРАЇН

Основним суб'єктом світового господарства є окремі держави, країни. Розмаїття сучасного світу найбільш яскраво проявляється в результаті зіставлення країн. Число цих країн постійно зростає. До початку 21 століття налічують більше 250 країн світу. У кожній країні існує своя суспільно-економічна система, яка обумовлює як їх несхожість, так і схожість. Подібність країн за різними ознаками дозволяє провести їх типологію або угруповання, класифікацію, тобто виділити окремі групи країн за тим чи іншим

критерієм, тобто застосувати так званий типологічний підхід. Типологічний підхід до вивчення країн як суб'єктів світової економіки дозволяє оцінити різноманіття країн. Загальні, подібні ознаки країн, що лежать в основі типологічного підходу і об'єднують країни в одну групу, називаються типологічними рисами. Типологічний підхід є важливим пізнавальним інструментом, що дозволяє розкрити найбільш важливі риси економічної та соціальної специфіки країн і виділити тим самим різні підсистеми світового господарства. Будь-яка держава, країна являє собою різноманіття соціально-економічних характеристик. Тому варіантів типологій країн може бути багато. Але всі типології можуть бути зведені до двох великих за видами: кількісним і якісним. Кількісні типології країн здійснюються на основі формальних зовнішніх ознак (розмір території, чисельність населення) або цифрових показників. До кількісних типологій, які відбивають різні якості економіки країн, слід віднести їх угруповання за окремими економічними показниками. Найбільш узагальненою класифікацією в цьому сенсі є класифікація країн за обсягом ВВП країни, виробленого за рік. Це дозволяє виділити багаті і бідні країни. Якісні типології країн характеризують більш складними ознаками країн. Такі характеристики показують особливості суспільного розвитку і його результати. Більше того, по відношенню до кількісних ознак вони носять причинний характер. І щоб досить достовірно відобразити суть якісних ознак потрібен певний набір кількісних ознак або їх інтегральне вираження. До такої класифікації за рівнем соціально-економічного розвитку, яка включає систему показників, таких як ВВП на душу населення, галузева структура ВВП (економіки), рівень грамотності населення, тривалість життя та інші. Таким інтегральним якісним показником є Індекс людського розвитку. Різноманіття властивостей країнових суспільно-економічних систем призвело до того, що зараз відсутня універсальна типологія країн. Класифікації країн різноманітні. Найбільш повне уявлення про групи країн у світовій економіці дають універсальні міжнародні організації, членами яких є майже всі країни світу. До таких організацій належать: Організація Об'єднаних націй (ООН), Міжнародний валютний фонд (МВФ), Світовий банк (СБ). Кожна міжнародна організація класифікує країни за своїми критеріям, виходячи зі своїх цілей і завдань. Міжнародні організації не мають єдиних підходів до визначення підсистем світового господарства. Тому склад країн може відрізнятися. У міжнародній практиці існує стандартна класифікація, відповідно до якої всі країни поділяються на 3 основні групи: Розвинені країни, Країни, що розвиваються, країни з перехідною економікою. Така класифікація була обрана у 1980 році Економічною і соціальною радою ООН (ЕКОСОП). Таку класифікацію використовує і МВФ, але склад її відрізняється. Наприклад, ООН відносить Південну Корею до країн, що розвиваються, а МВФ відносить її до розвинених країн.

Більш-менш однорідної групою є група розвинених країн. Що стосується інших груп, то вони включають країни з різним рівнем економічного і соціального розвитку, але, тим не менш, є риси, які дозволяють все-таки використовувати поки цю класифікацію, і насамперед у дослідницьких, пізнавальних цілях. Крім стандартної класифікації, існує класифікація країн за рівнем доходу на душу населення. Такий підхід використовується в ООН, МВФ, МБРР (СБ). Або існують класифікації за спеціалізацією структурою експорту. Ця класифікація використовується МВФ, ЮНКТАД. Однак та чи інша

Класифікація країн може мати не тільки пізнавальне, дослідницьке значення (що, безумовно, є важливим), а й практичне значення. Віднесення країни до тієї чи іншої групи може допомогти країні отримати фінансову допомогу від міжнародних організацій, пільги, наприклад, при оподаткуванні, кредити у найбільш солідних фінансових організацій на пільгових умовах, або, навпаки, бути визнаним більш розвиненими країнами і, відповідно, отримати можливість на рівних функціонувати на світовому ринку (наприклад, визнання економіки країни ринкової). І щоб зрозуміти місце країни в світовому господарстві, необхідне знання різних типологій, класифікацій, що доповнюють одна одну. Існує кілька підходів до визначення місця країни у світовому господарстві. Найпростіший з них - поділ світової економіки на групи країн за рівнем доходу на душу населення. Такий підхід використовується в ООН, МВФ, МБРР (абсолютні показники доходу на душу населення по країнах обчислюються щорічно). Існують і інші підходи до класифікації країн у світовому господарстві та визначенню їх ролі у світовому відтворювальному процесі.

Будь яка класифікація і типологія має бути наближена до об'єктивної реальності. Використання тільки кількісного або тільки якісного підходу не може забезпечити нам об'єктивності. Тому, на наш погляд, при розробці типології країн потрібно поєднувати обидва підходи.

Типологія країн світу - одна з найбільш складних методологічних проблем. Рішенням її займаються економіко-географи, економісти, політологи, соціологи та представники інших наук. На відміну від угруповання (класифікації) країн, за основу їх типології ухвалюються не кількісні, а якісні ознаки (критерії), що дозволяють віднести кожну з них до того чи іншого типу соціально-економічного і політичного розвитку. Провідний представник економіко-географічної школи МГУ ім. М. В. Ломоносова, член-кореспондент РАН В. В. Вольський під типом країни розумів об'єктивно сформований, відносно стійкий комплекс властивих їй умов і особливостей розвитку, що характеризує її роль і місце у світовому співтоваристві на даному етапі історичного розвитку. Іншими словами, у цьому випадку мова йде про головні типологічні риси країн, які зближують їх з одними і, навпаки, відрізняють від інших країн. У відомому сенсі типологія країн є історичною категорією. Справді, до початку 90-х рр. XX ст. всі країни світу було прийнято поділяти на три основні типи: соціалістичні, капіталістичні і країни, що розвиваються. У 90-х рр. XX ст., після розпаду світової соціалістичної системи, склалася інша, вже не настільки політизована типологія з підрозділом країн на: 1) економічно високо розвинені; 2) країни, що розвиваються; 3) країни з перехідною економікою.

Значний внесок у вивчення проблем типології країн внесли В. Вольський, Б. Зімін, В. Максаковський, В. Дронов, В. Ром, П. Масляк, Я. Олійник, А. Степаненко, О. Шаблій та інші дослідники.

Нині існує багато варіантів типологій країн за рівнем соціально-економічного розвитку. Використовують різні методики та різноманітні критерії об'єднання країн у типологічні групи.

Типологія В. Вольського

За цією типологією всі країни світу відповідно до їх місця в системі світової економіки і міжнародних відносин розподілено на кілька груп.

1. Економічно високорозвинуті країни:

1.1. Головні капіталістичні країни (великі держави): США, Японія, ФРН, Франція, Велика Британія, Італія, Канада.

1.2. Економічно високорозвинуті невеликі країни Західної Європи («привілейовані дрібні нації»): Бельгія, Нідерланди, Люксембург, Швейцарія, Австрія, Швеція, Норвегія, Фінляндія, Данія, Ісландія.

1.3. Країни «переселенського капіталізму»: Канада, Австралія, Нова Зеландія, ПАР, Ізраїль.

2. Країни із середнім рівнем розвитку капіталізму:

2.1. Середньорозвинуті країни Західної Європи: Іспанія, Португалія, Греція, Ірландія.

2.2. Середньорозвинуті країни Центрально-Східної Європи: Чехія, Угорщина, Словенія, Польща, Словаччина.

3. Економічно слаборозвинуті (країни, що розвиваються):

3.1. «Ключові країни»: Бразилія, Мексика, Індія, Китай.

3.2. Країни відносно зрілого капіталізму:

3.2.1. Переселенські країни раннього розвитку залежного капіталізму: Аргентина й Уругвай.

3.2.2. Країни «великоанклавного розвитку» капіталізму: Венесуела, Чилі, Іран, Ірак, Алжир.

3.2.3. Країни зовнішньоорієнтованого «приспосовницького розвитку» капіталізму: Болівія, Колумбія, Парагвай, Перу, Еквадор, Малайзія, Тайвань, Таїланд, Філіппіни, Південна Корея, Єгипет, Марокко, Туніс, Туреччина, Сирія, Йорданія, Румунія, Болгарія, Югославія.

3.2.4. Невеликі країни залежного плантаційного господарства: Нікарагуа, Гватемала, Коста-Ріка, Гондурас, Сальвадор, Домініканська Республіка, Гаїті, Куба, Шрі-Ланка.

3.2.5. Малі країни «концесійного розвитку» капіталізму: Ямайка, Тринідад і Тобаго, Суринам, Папуа-Нова Гвінея, Габон, Ботсвана.

3.2.6. Дрібні та найдрібніші «держави-квартироздавачі»: Мальта, Кіпр, Панама, Ліберія, Багамські Острови, Бахрейн, Сінгапур, Сянган, Бермудські Острови, Барбадос тощо.

3.2.7. Невеликі країни — фінансове надлишкові значні нафтоекспортери: ОАЕ, Катар, Кувейт, Бруней, Саудівська Аравія, Оман, Лівія.

3.2.8. Значні низькоприбуткові країни: Індонезія, Пакистан, Бангладеш, Нігерія, В'єтнам.

3.3. Молоді держави, що звільнилися (нації, що формуються); майже 60 найменш розвинутих країн Африки, Азії й Океанії.

Типологія Б. Зіміна

1. Розвинуті капіталістичні країни:

1.1. «Велика сімка»: США, Японія, ФРН, Франція, Велика Британія, Італія, Канада.

1.2. Малі європейські країни: Бельгія, Нідерланди, Люксембург, Швейцарія, Австрія, Швеція, Норвегія, Фінляндія, Ісландія, Данія.

1.3. Країни «переселенського капіталізму»: Канада, Австралія, Нова Зеландія, ПАР, Ізраїль.

1.4. Середньорозвинуті країни: Іспанія, Португалія, Греція, Ірландія.

2. Країни, що розвиваються:

2.1. Новоіндустріальні країни (НІК):

— «Азіатські тигри» або «дракони», НІК «першої хвилі»: Південна Корея, Сянган, Тайвань, Сінгапур;

— НІК «другої хвилі» (Азія): Таїланд, Малайзія, Туреччина;

— НІК «першої хвилі» (Латинська Америка): Мексика, Аргентина, Чилі, Бразилія;

— НІК «другої хвилі» (Латинська Америка): Уругвай, Венесуела;

2.2. Країни нової індустріалізації (мають великі ресурси робочої сили і природних

ресурсів): Індонезія, країни Карибського регіону.

2.3. Нафтові країни: ОАЕ, Саудівська Аравія, Кувейт, Оман та ін.

2.4. Країни, що живуть за рахунок природних ресурсів, сільського господарства, туризму: Єгипет, Марокко, Пакистан, Еквадор та ін.

3. Країни соціалістичної індустріалізації:

3.1. Країни Східної Європи.

3.2. Китай.

3.3. Інші колишні й теперішні соціалістичні країни.

4. Країни СНД:

4.1. Найбільш розвинутий регіон: європейська частина Росії, Україна, Білорусь, Молдова, країни Закавказзя.

4.2. Середній регіон: Казахстан і Сибір Росії.

4.3. Країни Середньої Азії.

4.4. Далекий Схід Росії з особливими ЕГП і природними ресурсами.

Типологія В. Максаковського, В. Дронова, В. Рома

1. Економічно розвинуті країни:

1.1. «Велика сімка»: США, Японія, ФРН, Франція, Велика Британія, Італія, Канада.

1.2. Менш значні, насамперед європейські країни: Бельгія, Нідерланди, Люксембург, Швейцарія, Австрія, Швеція, Норвегія, Фінляндія, Данія, Ісландія, Іспанія, Португалія, Греція.

1.3. Країни «переселенського капіталізму»: Канада, Австралія, Нова Зеландія, ПАР, Ізраїль.

1.4. Країни СНД і Східної Європи.

2. Країни, що розвиваються:

2.1. «Ключові країни»: Індія, Бразилія, Мексика (разом дають стільки промислової продукції, скільки весь інший світ, що розвивається).

2.2. Нові індустріальні країни: «Азіатські тигри» і деякі країни Латинської Америки.

2.3. Нафтодобувні країни: насамперед країни Південно-Західної Азії.

2.4. Країни, які відстають у своєму розвитку (із відсталою економікою та значними феодальними пережитками): більшість країн, що розвиваються.

2.5. Найменш розвинуті країни (їх 42): Бангладеш, Непал, Афганістан, Ерітрея, Сомалі, Чад, Нігер, Мозамбік тощо.

2.6. Китай — окрема стаття зі своїми специфічними особливостями: поєднання планової та ринкової економіки.

Типологія П. Масляка, Я. Олійника, А. Степаненка

1. Високорозвинуті країни:

1.1. «Велика сімка»: США, Японія, ФРН, Франція, Велика Британія, Італія, Канада.

1.2. Малі індустріальне розвинуті країни: Бельгія, Нідерланди, Люксембург, Данія, Швеція, Норвегія, Австрія, Швейцарія.

1.3. Країни «переселенського капіталізму»: Канада, Австралія, Нова Зеландія, ПАР.

2. Середньорозвинуті країни:

2.1. Країни, які досягли середнього рівня розвитку: Ірландія, Фінляндія, Ісландія, Ізраїль, Іспанія, Португалія, Греція, Туреччина, Чехія, Словенія;

2.2. Країни, що відстали у своєму розвитку (переважно колишнього соціалістичного табору): Росія, Україна, Білорусь, Польща, Словаччина, Угорщина, Хорватія, Югославія, Болгарія, Румунія, Литва, Латвія, Естонія.

3. Країни, що розвиваються:

3.1 Країни з високими прибутками:

3.1.1. Нові індустріальні країни:

— Азії — «Азіатські тигри»: Південна Корея, Сянган, Тайвань, Сінгапур;

— Латинської Америки — Чилі, Аргентина, Бразилія, Мексика, Венесуела, Уругвай.

3.1.2. Казахстан, Грузія, Вірменія.

3.1.3. Нафтоекспортери: Саудівська Аравія, Кувейт, ОАЕ, Оман, Бахрейн, Катар, Бруней, Лівія, Габон.

3.1.4. «Багаті острови»:

— Карибського басейну: Антигуа і Барбуда, Антильські, Багамські Острови, Барбадос тощо;

— Індійського океану: Сейшельські Острови, Реюньйон тощо;

— Тихого океану: Науру, Східне Самоа.

3.2. Країни із середніми прибутками:

3.2.1. Країни Центральної та Південної Америки: Гватемала, Беліз, Коста-Ріка, Панама, Колумбія, Еквадор тощо.

3.2.2. «Цукрові острови»: Ямайка, Гренада, Куба.

3.2.3. Мусульманські країни Європи: Боснія і Герцеговина, Албанія.

3.2.4. Мусульманські країни Західної та Центральної Азії, Північної Африки: Сирія, Йорданія, Іран, Азербайджан, країни Середньої Азії, Туніс, Алжир.

3.2.5. Монголія, КНДР, Малайзія, Намібія.

3.3. Країни з низькими прибутками: Індія, Китай, Пакистан, Індонезія, В'єтнам, Гондурас, Нікарагуа, Марокко, Ліберія та інші країни Азії, Африки й Америки.

3.4. Найменш розвинуті (найбідніші) країни:

— Азії — Бангладеш, М'янма, Бутан, Лаос, Камбоджа, Афганістан та ін.;

— Африки — Ефіопія, Сомалі, Уганда, Бурунді, Чад, Руанда, Ботсвана тощо;

— Океанії — Вануату, Папуа-Нова Гвінея, Західне Самоа, Тувалу, Кірибаті;

— Америки — Гаїті.

Крім наведених, можуть бути виділені й інші типи країн, оскільки критерії, покладені в основу будь-якої типології, здебільшого суб'єктивні. А спроба глибшого врахування специфіки країн світу зумовить збільшення кількості їх типологічних груп.

Питання типології країн розглянуті і в шкільних підручниках. Там класифікація країн за рівнем соціально – економічного розвитку взагалі не витримує ніякої критики. Зокрема у підручнику для профільного вивчення географії виділяють «країни соціалістичної індустріалізації». Термін, який став архаїчним ще в кінці ХХ століття. В підручнику для 10 класу (рівень стандарту) виділяють економічно розвинуті країни, країни перехідного типу економіки та країни, що розвиваються. Причому до країн з перехідним типом економіки автор відносить Польщу, яка має сумарний ВВП майже 1 трлн \$.

Таким чином представлені тут класифікації є доволі суб'єктивними, місце країни залежить не від її реального рівня, а від уподобання авторів. В решті решт, такі класифікації і не будуть інформативними. На наш погляд, об'єктивною буде класифікація, заснована виключно на кількісних показниках.

РОЗДІЛ 3. ТИПОЛОГІЯ КРАЇН ЗА РІВНЕМ СОЦІАЛЬНО – ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Пропонована типологія побудована за основними економічними показниками. Це індекс людського розвитку, сумарний ВВП, частка країни у світовому експорті. Індекс людського розвитку відображає рівень життя населення, сумарний ВВП ілюструє економічну могутність, експортний потенціал характеризує рівень розвитку економіки, її диверсифікації та місце у міжнародному географічному поділі праці.

Класифікаційна типологія країн представляє собою структурно – ієрархічну таблицю. Найвищий рівень, за яким ми оцінюємо країни – це Індекс людського розвитку. За цим показником країни розділені на групи – високий рівень соціально – економічного розвитку, середній рівень, країни, що розвиваються і країни з низьким рівнем соціально – економічного розвитку. Наступний ієрархічний рівень – показник сумарного ВВП. Тут країни розподіляються за рівнями: більше 1 трлн \$ - значний економічний потенціал, від 100 млрд до 1 трлн – середній потенціал, менше 100 млрд – низький економічний потенціал. Третій градаційний рівень – частка країни у світовому експорті. тут країни розділені за таким принципом: більше 3% світового

Типологія країн світу за рівнем соціально - економічного розвитку

Написав Administrator

Середа, 14 грудня 2016 10:26

експорту, 1...3% світового експорту і менше 1%. Таким чином ми отримуємо структурну таблицю, за якою чітко видно місце країни у світовій економіці та цілковито забезпечений принцип об'єктивності, тому що дана типологія ґрунтується виключно на кількісних показниках. Типологія країн дана в таблиці. У даній типології ми бачимо країни, які у інших класифікаціях типів країн «незаслужено» займали нижче місце. Зокрема, це Південна Корея, яка за економічними показниками безперечно має входити до числа наймогутніших країн світу. До однієї з найрозвинутіших країн відноситься Польща, Гонконг, Сінгапур, хоча деякі автори опускають їх навіть до групи країн, що розвиваються.

Таблиця 1. Типологія країн за рівнем соціально-економічного розвитку

Рівень розвитку країн (за ІРЛ)

Рівень економічного потенцалу (Сумарний ВВП за ПКС)

Експортний потенціал

Типологія країн світу за рівнем соціально - економічного розвитку

Написав Administrator

Середа, 14 грудня 2016 10:26

≥ 3% світового

Від 1 до 3% світовго

< 1% світового

Країни з високим рівнем соціально - економічного розвитку ($I > 0,8$)

Країни зі значним економічним потенціалом (ВВП > 1 трлн \$

США, Німеччина, Франція, Велика Британія, Італія, Канада, Південна Корея, Японія

Саудівська Аравія, Іспанія, Австралія

Польща

Країни із середнім економічним потенціалом (ВВП = 100 млрд...1 трлн \$)

Нідерланди, Гонконг

Типологія країн світу за рівнем соціально - економічного розвитку

Написав Administrator

Середа, 14 грудня 2016 10:26

Швейцарія Сингапур, Бельгія, ОАЕ

Норвегія, Данія, Ірландія, Нова Зеландія, Швеція, Ізраїль, Австрія, Фінляндія, Чехія, Греція, К

Словаччина, Угорщина, Кувейт

Країни з незначним економічним потенціалом (ВВП < 100 млрд \$)

Ліхтенштейн, Ісландія, Люксембург, Словенія, Естонія, Кіпр, Андорра, Литва, Мальта, Бахрейн,

Країни з середнім рівнем соціально - економічного розвитку

$I = 0,7 \dots 0,8$

Країни зі значним економічним потенціалом (ВВП > 1 трлн \$)

Росія, Китай

Мексика

Бразилія Тайланд

Іран, Туреччина

Країни з середнім економічним потенціалом (ВВП = 100 млрд ... 1 трлн \$

Білорусь, Румунія, Казахстан, Болгарія, Малайзія, Куба, Венесуела, Шрі-Ланка, Азербайджан,)

Країни з незначним економічним потенціалом (ВВП < 100 млрд \$)

Уругвай, Багами, Барбадос, Антигуа і Барбуда, Палау, Панама, Маврікій, Сейшели, Тринідад

Країни, що розвиваються

$I = 0,55 \dots 0,7$)

Країни зі значним економічним потенціалом (ВВП > 1 трлн \$)

Індія

Індонезія

Країни з середнім економічним потенціалом (ВВП = 100 млрд ... 1 трлн \$)

Єгипет, Узбекистан, Філіпіни, ПАР, Марокко, Гватемала

Сирія, Бангладеш, Гана, Ірак, В'єтнам

Країни з незначним економічним потенціалом (ВВП < 100 млрд \$)

Ботсвана, Молдова, Парагвай, Палестина, Сальвадор, Болівія, Кабо-Верде, Мікронезія, Гайана,

Країни з низьким рівнем соціально - економічного розвитку ($I < 0,55$)

Країни зі значним економічним потенціалом (ВВП > 1 трлн \$)

Нігерія

Країни з середнім економічним потенціалом (ВВП = 100 млрд ... 1 трлн \$

Кенія, Пакистан, М'янма, Ангола, Танзанія, Йемен, Судан, Ефіопія

Країни з незначним економічним потенціалом (ВВП < 100 млрд \$)

Гаїті, Непал, Свaziленд, Камерун, Мадагаскар, Зiмбaбве, Мавританія, Соломоновi острови, Пап.

Типологія країн світу за рівнем соціально - економічного розвитку

Написав Administrator

Середа, 14 грудня 2016 10:26

Типологія країн світу за рівнем соціально - економічного розвитку

Написав Administrator

Середа, 14 грудня 2016 10:26

Типологія країн світу за рівнем соціально - економічного розвитку

Написав Administrator

Середа, 14 грудня 2016 10:26

ВИСНОВКИ

Будь яка класифікація має наукове та прикладне значення. Типологія країн за рівнем соціально – економічного розвитку дозволяє вирішити або окреслити багато питань. Це і допомога у характеристиці держави, і розуміння розвитку регіональної економіки у різних частинах світу, це і порівняльний аналіз. Також за допомогою класифікації країн можна визначити перспективи розвитку тієї чи іншої держави. Тому, безперечно, типологія країн на політичній карті світу має безпосереднє прикладне значення.

Варіантів типології країн існує багато, причому складених за різними принципами та підходами. Але у всіх класифікаціях присутній головний недолік – вони не побудовані або частково побудовані на кількісних показниках, тому позбавлені об'єктивності. Об'єктивний підхід безперечно важливий і можливий лише за рахунок використання кількісних критеріїв. Такими кількісними критеріями у першу чергу можуть бути економічні показники. Нами вибрані найголовніші з них – Індекс людського розвитку, показник сумарного ВВП та частка країни у світовому експорті. На основі цього нами була запропонована типологія країн у вигляді структурно – ієрархічної таблиці. Дана типологія наочно продемонструвала переваги кількісного підходу до типології країн та дещо змінила усталені стереотипи на місце і роль деяких країн в сучасному світі.

Запропонована типологія допоможе краще опанувати тему «Політична карта світу», проводити країнознавчі дослідження, здійснювати порівняльний аналіз країн і регіонів світу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алисов Н. В. Экономическая и социальная география мира (Общий обзор)//Н. В. Алисов, Б. С. Хорев/ М.: Гардарики, 2000. – 704 с.
2. Кульков М.О. Теоретические проблемы типологии форм государства [Текст]: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / М О. Кульков / Волгогр. гос. универ. – Саратов, 2008. – 34 с
3. Пікуля Т. О. Методологічні критерії та класифікаційні схеми типологізації країн світу // О. Т. Пікуля/ Збірник наукових праць Ірпінської фінансово-юридичної академії (економіка, право)., Вип. 2, 2013. – с. 225
4. Колосов В. А. Политическая география. Проблемы и методы// В. А. Колосов/ Ленинград: Наука, 1988.- 190 с.
5. Максаковский В. П. Географическая картина мира / В. П. Максаковский. – М.: Дрофа, 2008. – 495 с.
6. Малкова И. В. Мировая экономика в вопросах и ответах: Учеб. пособие / И. В.

Малкова. – ТК Велби, Изд-во Проспект, 2004. – 272 с.

7. Паламарчук Л. Б. Географія: підруч. для 10 класу загальноосвіт. навч. закл.: профіл. рівень / Л. Б. Паламарчук, Т. Г. Гільберг, В. В. Безуглий. – К.: Генеза, 2010. – 304 с.

8. Пестушко В. Ю. Географія: Підруч. для 10 класу загальноосвіт. навч. закл.: Рівень стандарту, академічний рівень/ В. Ю. Пестушко, Г. Ш. Уварова. – К.: Генеза, 2010. – 304 с.